

**73 GRADE DE DREPTURILE OMULUI.
RAPORT ASUPRA RESPECTĂRII
DREPTURILOR OMULUI ÎN LICEE**

Simona-Elena Bernat

2007

Întocmit în cadrul proiectului SRO 100-06-GR-065 **Tineri pentru democrație: Ce înseamnă să fii cetățean activ?**, proiect finanțat de Ambasada SUA la București și de Departamentul de Stat al SUA. Materialul nu reflectă în mod necesar poziția Ambasadei SUA la București sau a Departamentului de Stat al SUA.

73 Grade de drepturile omului. Raport asupra respectării drepturilor omului în licee prezintă rezultatele unui studiu de identificare a „temperaturii” respectării drepturilor omului în 3 licee din județele: Cluj, Mureș și Bistrița-Năsăud.

Ancheta s-a desfășurat în perioada octombrie-noiembrie 2006. Rezultatele din raport au fost utilizate pentru a informa proiectele la nivel de clasă/școală realizate de elevii fiecăruia dintre cele trei licee. Părți din raport au fost prezentate cu ocazia zilelor deschise de *Drepturile omului* organizate la final de proiect în fiecare dintre liceele participante.

În prima parte, raportul prezintă datele detaliat, pe fiecare item din chestionar. În cea de-a doua parte, raportul prezintă o scurtă sinteză a rezultatelor. Pentru a ușura lectura, la finalul raportului a fost anexată *Declarația Universală a Drepturilor Omului*.

CUPRINS

INTRODUCERE	3
PARTEA I – PREZENTAREA ANALITICĂ A DATELOR	4
PARTEA A II-A – ANALIZĂ PER ANSAMBLU A DATELOR	29
A. ANALIZA DATELOR PE RĂSPUNSURI PREDOMINANTE	29
B. ANALIZA DATELOR PE ARTICOLE ALE <i>DECLARAȚIEI</i> <i>UNIVERSALE A DREPTURILOR OMULUI</i>	30
C. ANALIZA DATELOR DIN PUNCT DE VEDERE AL „TEMPERATURII”	32
ANEXĂ - DECLARAȚIA UNIVERSALA A DREPTURILOR OMULUI	33

INTRODUCERE

Ancheta pe bază de chestionar s-a desfășurat în perioada octombrie – noiembrie 2006 în 3 licee din județele Cluj, Mureș și Năsăud. La pregătirea chestionarului și realizarea anchetei pe teren au participat Simona-Elena Bernat și Adriana Moțcanu (Asociația *Lectura și Scrierea pentru Dezvoltarea Gândirii Critice*) și Mihaela Vidican (Asociația *Centrul de Consultanță și Educație pentru Tineret*). Ancheta a inclus 844 de subiecți, elevi de liceu, a căror distribuție pe clasă și locație este redată în tabelele de mai jos.

Tabel 1 – Distribuția subiecților pe clasă

		Număr de subiecți	Procent
Clasă	IX	209	24,8
	X	181	21,4
	XI	260	30,8
	XII	194	23,0
	Total	844	100,0

Tabel 2 – Distribuția subiecților pe locație

		Număr de subiecți	Procent
Locație	Cluj	165	19,5
	Mureș	374	44,3
	Năsăud	305	36,1
	Total	844	100,0

Dacă distribuția subiecților pe clasă este relativ echilibrată, nu același lucru se poate afirma despre distribuția pe locații, unde numărul subiecților din Cluj este mai mic cu aproximativ jumătate decât numărul subiecților din Mureș și Năsăud. Din acest motiv procentajele analizate se raportează la numărul total de subiecți dintr-o locație atunci când se realizează comparații.

Datele vor fi prezentate în prima parte în relație cu fiecare afirmație din chestionar, iar în a doua parte se va face o analiză de ansamblu.

PARTEA I – PREZENTAREA ANALITICĂ A DATELOR

Afirmația 1. Școala mea este un loc în care elevii sunt în siguranță. (Art. 3 & 5)

Tabel 3.1 – Percepția declarată asupra sentimentului de siguranță în școală pe locație

Locație		siguranța în școală				Total
		niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
Cluj	Frecvență	0	6	95	64	165
	% Locație	,0%	3,6%	57,6%	38,8%	100,0%
	% Total	,0%	,7%	11,3%	7,6%	19,5%
Mureș	Frecvență	12	70	223	69	374
	% Locație	3,2%	18,7%	59,6%	18,4%	100,0%
	% Total	1,4%	8,3%	26,4%	8,2%	44,3%
Năsăud	Frecvență	16	38	161	90	305
	% Locație	5,2%	12,5%	52,8%	29,5%	100,0%
	% Total	1,9%	4,5%	19,1%	10,7%	36,1%
Total	Frecvență	28	114	479	223	844
	% Total	3,3%	13,5%	56,8%	26,4%	100,0%

Tabel 3.2 – Percepția declarată asupra sentimentului de siguranță în școală pe clasă

Clasă		siguranța în școală				Total
		niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
IX	Frecvență	4	27	107	71	209
	% Clasă	1,9%	12,9%	51,2%	34,0%	100,0%
	% Total	,5%	3,2%	12,7%	8,4%	24,8%
X	Frecvență	7	28	106	40	181
	% Clasă	3,9%	15,5%	58,6%	22,1%	100,0%
	% Total	,8%	3,3%	12,6%	4,7%	21,4%
XI	Frecvență	10	34	155	61	260
	% Clasă	3,8%	13,1%	59,6%	23,5%	100,0%
	% Total	1,2%	4,0%	18,4%	7,2%	30,8%
XII	Frecvență	7	25	111	51	194
	% Clasă	3,6%	12,9%	57,2%	26,3%	100,0%
	% Total	,8%	3,0%	13,2%	6,0%	23,0%
Total	Frecvență	28	114	479	223	844
	% Total	3,3%	13,5%	56,8%	26,4%	100,0%

Observații:

1. Majoritatea respondenților (83,2%) declară că se simt întotdeauna sau adeseori în siguranță în școală.
2. 16,8 % din totalul elevilor declară că se simt rar sau deloc în siguranță în școală, cel mai scăzut nivel de siguranță înregistrându-se la clasa a X-a (19,4%) și la Mureș (21,9%)

Afirmația 2. Toți elevii primesc în mod egal informații și încurajări privind oportunitățile de învățare și de carieră. (Art. 2)

Tabel 4.1 – Percepția asupra accesului egal la informații pe locație

Locație			acces egal informații				Total
			niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
Cluj	Frecvență		4	54	86	21	165
	% Locație		2,4%	32,7%	52,1%	12,7%	100,0%
	% Total		,5%	6,4%	10,2%	2,5%	19,6%
Mureș	Frecvență		35	124	146	68	373
	% Locație		9,4%	33,2%	39,1%	18,2%	100,0%
	% Total		4,2%	14,8%	17,4%	8,1%	44,4%
Năsăud	Frecvență		23	82	109	88	302
	% Locație		7,6%	27,2%	36,1%	29,1%	100,0%
	% Total		2,7%	9,8%	13,0%	10,5%	36,0%
Total	Frecvență		62	260	341	177	840
	% Total		7,4%	31,0%	40,6%	21,1%	100,0%

Tabel 4.2 – Percepția asupra accesului egal la informații pe clasă

Clasă			acces egal informații				Total
			niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
IX	Frecvență		11	42	86	69	208
	% Clasă		5,3%	20,2%	41,3%	33,2%	100,0%
	% Total		1,3%	5,0%	10,2%	8,2%	24,8%
X	Frecvență		11	56	74	40	181
	% Clasă		6,1%	30,9%	40,9%	22,1%	100,0%
	% Total		1,3%	6,7%	8,8%	4,8%	21,5%
XI	Frecvență		20	92	110	38	260
	% Clasă		7,7%	35,4%	42,3%	14,6%	100,0%
	% Total		2,4%	11,0%	13,1%	4,5%	31,0%
XII	Frecvență		20	70	71	30	191
	% Clasă		10,5%	36,6%	37,2%	15,7%	100,0%
	% Total		2,4%	8,3%	8,5%	3,6%	22,7%
Total	Frecvență		62	260	341	177	840
	% Total		7,4%	31,0%	40,6%	21,1%	100,0%

Observații:

1. Majoritatea respondenților (61,7%) declară că au acces egal la informațiile despre oportunitățile din școală.
2. 38,4 % dintre elevi declară că au rareori sau deloc acces egal la informațiile despre oportunitățile din școală, cel mai scăzut nivel de acces egal înregistrându-se la clasa a XII-a (47,1%) și la Mureș (42,6%)

Afirmația 3. Membrii școlii nu sunt discriminați pe baza stilului lor de viață: modul în care se îmbracă, oameni cu care relaționează și activități extrașcolare la care participă. (Art. 2 & 16)

Tabel 5.1 – Percepția asupra nediscriminării din motive legate de stilul de viață pe locație

Locație		nediscriminare stil viață				Total
		niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
Cluj	Frecvență	17	68	61	19	165
	% Locație	10,3%	41,2%	37,0%	11,5%	100,0%
	% Total	2,0%	8,1%	7,2%	2,3%	19,6%
Mureș	Frecvență	71	144	114	45	374
	% Locație	19,0%	38,5%	30,5%	12,0%	100,0%
	% Total	8,4%	17,1%	13,5%	5,3%	44,4%
Năsăud	Frecvență	47	101	105	51	304
	% Locație	15,5%	33,2%	34,5%	16,8%	100,0%
	% Total	5,6%	12,0%	12,5%	6,0%	36,1%
Total	Frecvență	135	313	280	115	843
	% Total	16,0%	37,1%	33,2%	13,6%	100,0%

Tabel 5.2 – Percepția asupra accesului egal la informații pe clasă

Clasă		nediscriminare stil viață				Total
		niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
IX	Frecvență	46	66	58	39	209
	% Clasă	22,0%	31,6%	27,8%	18,7%	100,0%
	% Total	5,5%	7,8%	6,9%	4,6%	24,8%
X	Frecvență	25	73	62	20	180
	% Clasă	13,9%	40,6%	34,4%	11,1%	100,0%
	% Total	3,0%	8,7%	7,4%	2,4%	21,4%
XI	Frecvență	43	92	90	35	260
	% Clasă	16,5%	35,4%	34,6%	13,5%	100,0%
	% Total	5,1%	10,9%	10,7%	4,2%	30,8%
XII	Frecvență	21	82	70	21	194
	% Clasă	10,8%	42,3%	36,1%	10,8%	100,0%
	% Total	2,5%	9,7%	8,3%	2,5%	23,0%
Total	Frecvență	135	313	280	115	843
	% Total	16,0%	37,1%	33,2%	13,6%	100,0%

Observații:

1. Majoritatea respondenților (53,1%) declară că sunt discriminați datorită stilului lor de viață.
2. În două locații numărul de elevi care se simt discriminați datorită stilului lor de viață trece de 50% (Cluj, Mureș), numărul cel mai mare înregistrându-se la Mureș (57,5).
3. La toate clasele se constată că numărul de elevi care se simt discriminați trece de 50%, numărul cel mai mare înregistrându-se la clasa a X-a (54, 5%).

Afirmația 4. Școala mea eră în mod egal acces la resurse și activități pentru toți membrii acesteia. (Art. 2 & 7)

Tabel 6.1 – Percepția asupra accesului la resurse pe locație

Locație			acces resurse				Total
			niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
Cluj	Frecvență	5	38	65	57	165	
	% Locație	3,0%	23,0%	39,4%	34,5%	100,0%	
	% Total	,6%	4,5%	7,7%	6,8%	19,6%	
Mureș	Frecvență	17	65	134	157	373	
	% Locație	4,6%	17,4%	35,9%	42,1%	100,0%	
	% Total	2,0%	7,7%	15,9%	18,6%	44,3%	
Năsăud	Frecvență	23	57	85	139	304	
	% Locație	7,6%	18,8%	28,0%	45,7%	100,0%	
	% Total	2,7%	6,8%	10,1%	16,5%	36,1%	
Total	Frecvență	45	160	284	353	842	
	% Total	5,3%	19,0%	33,7%	41,9%	100,0%	

Tabel 6.1 – Percepția asupra accesului la resurse pe clasă

Clasă			acces resurse				Total
			niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
IX	Frecvență	4	24	63	117	208	
	% Clasă	1,9%	11,5%	30,3%	56,3%	100,0%	
	% Total	,5%	2,9%	7,5%	13,9%	24,7%	
X	Frecvență	7	39	58	76	180	
	% Clasă	3,9%	21,7%	32,2%	42,2%	100,0%	
	% Total	,8%	4,6%	6,9%	9,0%	21,4%	
XI	Frecvență	12	52	106	90	260	
	% Clasă	4,6%	20,0%	40,8%	34,6%	100,0%	
	% Total	1,4%	6,2%	12,6%	10,7%	30,9%	
XII	Frecvență	22	45	57	70	194	
	% Clasă	11,3%	23,2%	29,4%	36,1%	100,0%	
	% Total	2,6%	5,3%	6,8%	8,3%	23,0%	
Total	Frecvență	45	160	284	353	842	
	% Total	5,3%	19,0%	33,7%	41,9%	100,0%	

Observații:

1. Majoritatea respondenților (75,6%) declară că au acces egal la resursele din școală.
2. 24,3 % dintre elevi declară că au rareori sau deloc acces egal la resursele din școală, cel mai scăzut nivel de acces egal înregistrându-se la clasa a XII-a (34,5%) și la Năsăud (26,4%)

Afirmația 5. Membrii școlii mele se vor opune acțiunilor, materialelor și etichetărilor discriminatoare sau de subminare. (Art. 2, 3, 7, 28, & 29)

Tabel 7.1 – Percepția asupra reacției la discriminarea în școală pe locație

		reacție la discriminare					Total	
		0	niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna		
Locație	Cluj	Frecvență	0	6	37	83	39	165
		%	,0%	3,6%	22,4%	50,3%	23,6%	100,0%
		Locație % Total	,0%	,7%	4,4%	9,9%	4,6%	19,6%
	Mureș	Frecvență	0	17	113	137	107	374
		%	,0%	4,5%	30,2%	36,6%	28,6%	100,0%
		Locație % Total	,0%	2,0%	13,4%	16,3%	12,7%	44,5%
	Năsăud	Frecvență	1	23	72	101	105	302
		%	,3%	7,6%	23,8%	33,4%	34,8%	100,0%
		Locație % Total	,1%	2,7%	8,6%	12,0%	12,5%	35,9%
Total		Frecvență	1	46	222	321	251	841
		% Total	,1%	5,5%	26,4%	38,2%	29,8%	100,0%

Tabel 7.2 – Percepția asupra reacției la discriminarea în școală pe clasă

		reacție la discriminare					Total	
		0	niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna		
Clasă	IX	Frecvență	1	15	56	64	71	207
		% Clasă	,5%	7,2%	27,1%	30,9%	34,3%	100,0%
		% Total	,1%	1,8%	6,7%	7,6%	8,4%	24,6%
	X	Frecvență	0	8	51	76	46	181
		% Clasă	,0%	4,4%	28,2%	42,0%	25,4%	100,0%
		% Total	,0%	1,0%	6,1%	9,0%	5,5%	21,5%
	XI	Frecvență	0	13	60	105	82	260
		% Clasă	,0%	5,0%	23,1%	40,4%	31,5%	100,0%
		% Total	,0%	1,5%	7,1%	12,5%	9,8%	30,9%
	XII	Frecvență	0	10	55	76	52	193
		% Clasă	,0%	5,2%	28,5%	39,4%	26,9%	100,0%
		% Total	,0%	1,2%	6,5%	9,0%	6,2%	22,9%
Total		Frecvență	1	46	222	321	251	841
		% Total	,1%	5,5%	26,4%	38,2%	29,8%	100,0%

Observații:

1. Majoritatea respondenților (68%) declară că membrii școlii lor vor manifesta o reacție împotriva discriminării, în condițiile în care o persoană nu a răspuns la această întrebare.
2. 11,3 % dintre elevi declară că membrii școlii lor vor manifesta o reacție împotriva discriminării rareori sau deloc, cel mai scăzut nivel de reacție înregistrându-se la clasa a IX-a (34,3%) și la Mureș (34,7%)

Afirmația 6. Când cineva subminează sau încalcă drepturile unei alte persoane, persoana care a încălcat drepturile este ajutată să învețe cum să-și schimbe comportamentul. (Art. 26)

Tabel 8.1 – Percepția asupra reacției de corectare a comportamentului agresiv pe locație

Locație			atitudine fata de agresor				Total
			niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
Cluj	Frecvență		20	72	56	16	164
	% Locație		12,2%	43,9%	34,1%	9,8%	100,0%
	% Total		2,4%	8,6%	6,7%	1,9%	19,5%
Mureș	Frecvență		77	153	99	45	374
	% Locație		20,6%	40,9%	26,5%	12,0%	100,0%
	% Total		9,1%	18,2%	11,8%	5,3%	44,4%
Năsăud	Frecvență		42	115	94	53	304
	% Locație		13,8%	37,8%	30,9%	17,4%	100,0%
	% Total		5,0%	13,7%	11,2%	6,3%	36,1%
Total	Frecvență		139	340	249	114	842
	% Total		16,5%	40,4%	29,6%	13,5%	100,0%

Tabel 8.1 – Percepția asupra reacției de corectare a comportamentului agresiv pe clasă

Clasă			atitudine fata de agresor				Total
			niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
IX	Frecvență		28	68	69	44	209
	% Clasă		13,4%	32,5%	33,0%	21,1%	100,0%
	% Total		3,3%	8,1%	8,2%	5,2%	24,8%
X	Frecvență		28	64	56	33	181
	% Clasă		15,5%	35,4%	30,9%	18,2%	100,0%
	% Total		3,3%	7,6%	6,7%	3,9%	21,5%
XI	Frecvență		54	106	76	24	260
	% Clasă		20,8%	40,8%	29,2%	9,2%	100,0%
	% Total		6,4%	12,6%	9,0%	2,9%	30,9%
XII	Frecvență		29	102	48	13	192
	% Clasă		15,1%	53,1%	25,0%	6,8%	100,0%
	% Total		3,4%	12,1%	5,7%	1,5%	22,8%
Total	Frecvență		139	340	249	114	842
	% Total		16,5%	40,4%	29,6%	13,5%	100,0%

Observații:

1. Majoritatea respondenților (56,9%) declară că membrii școlii lor nu vor dori să ajute să se schimbe persoana care a manifestat un comportament agresiv.
2. În toate cele trei locații numărul celor care cred că nu se va acționa pentru schimbarea persoanei care a manifestat un comportament agresiv trece de 50%, numărul cel mai mare înregistrându-se la Mureș (61,5%).
3. La trei clase (X, XI, XII) numărul celor care cred că nu se va acționa pentru schimbarea persoanei care a manifestat un comportament agresiv trece de 50%, numărul cel mai mare înregistrându-se la clasa a XII-a (68,2%).

Afirmația 7. Membrilor școlii mele le pasă atât de dezvoltarea mea umană cât și de cea academică și încearcă să mă ajute atunci când am nevoie. (Art. 3, 22, 26 & 29)

Tabel 9.1 – Percepția asupra respectării particularităților individuale pe locație

Locație			adaptare la nevoi individuale				Total
			niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
Cluj	Frecvență		12	66	67	20	165
	% Locație		7,3%	40,0%	40,6%	12,1%	100,0%
	% Total		1,4%	7,8%	7,9%	2,4%	19,5%
Mureș	Frecvență		50	131	135	58	374
	% Locație		13,4%	35,0%	36,1%	15,5%	100,0%
	% Total		5,9%	15,5%	16,0%	6,9%	44,3%
Năsăud	Frecvență		40	88	108	69	305
	% Locație		13,1%	28,9%	35,4%	22,6%	100,0%
	% Total		4,7%	10,4%	12,8%	8,2%	36,1%
Total	Frecvență		102	285	310	147	844
	% Total		12,1%	33,8%	36,7%	17,4%	100,0%

Tabel 9.2 – Percepția asupra respectării particularităților individuale pe locație

Clasă			adaptare la nevoi individuale				Total
			niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
IX	Frecvență		22	56	72	59	209
	% Clasă		10,5%	26,8%	34,4%	28,2%	100,0%
	% Total		2,6%	6,6%	8,5%	7,0%	24,8%
X	Frecvență		17	50	80	34	181
	% Clasă		9,4%	27,6%	44,2%	18,8%	100,0%
	% Total		2,0%	5,9%	9,5%	4,0%	21,4%
XI	Frecvență		39	86	104	31	260
	% Clasă		15,0%	33,1%	40,0%	11,9%	100,0%
	% Total		4,6%	10,2%	12,3%	3,7%	30,8%
XII	Frecvență		24	93	54	23	194
	% Clasă		12,4%	47,9%	27,8%	11,9%	100,0%
	% Total		2,8%	11,0%	6,4%	2,7%	23,0%
Total	Frecvență		102	285	310	147	844
	% Total		12,1%	33,8%	36,7%	17,4%	100,0%

Observații:

1. Majoritatea respondenților (54,1%) declară că le sunt respectate nevoile individuale în școală.
2. 45,9 % dintre elevi declară că le sunt respectate nevoile individuale în școală rareori sau deloc, cel mai scăzut nivel înregistrându-se la clasa a XII-a (60,3%) și la Mureș (48,4%)

Afirmația 8. Când apar conflicte încercăm să le rezolvăm prin colaborare și modalități non-violente. (Art. 3, 28)

Tabel 10.1 – Percepția asupra modalității de rezolvare a conflictelor pe locație

Locație			rezolvarea conflictelor				Total
			niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
Cluj	Frecvență		1	28	74	62	165
	% Locație		,6%	17,0%	44,8%	37,6%	100,0%
	% Total		,1%	3,3%	8,8%	7,4%	19,6%
Mureș	Frecvență		19	96	152	106	373
	% Locație		5,1%	25,7%	40,8%	28,4%	100,0%
	% Total		2,3%	11,4%	18,0%	12,6%	44,2%
Năsăud	Frecvență		19	38	96	152	305
	% Locație		6,2%	12,5%	31,5%	49,8%	100,0%
	% Total		2,3%	4,5%	11,4%	18,0%	36,2%
Total	Frecvență		39	162	322	320	843
	% Total		4,6%	19,2%	38,2%	38,0%	100,0%

Tabel 10.2 – Percepția asupra modalității de rezolvare a conflictelor pe clasă

Clasă			rezolvarea conflictelor				Total
			niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
IX	Frecvență		9	36	74	90	209
	% Clasă		4,3%	17,2%	35,4%	43,1%	100,0%
	% Total		1,1%	4,3%	8,8%	10,7%	24,8%
X	Frecvență		4	43	61	72	180
	% Clasă		2,2%	23,9%	33,9%	40,0%	100,0%
	% Total		,5%	5,1%	7,2%	8,5%	21,4%
XI	Frecvență		17	52	93	98	260
	% Clasă		6,5%	20,0%	35,8%	37,7%	100,0%
	% Total		2,0%	6,2%	11,0%	11,6%	30,8%
XII	Frecvență		9	31	94	60	194
	% Clasă		4,6%	16,0%	48,5%	30,9%	100,0%
	% Total		1,1%	3,7%	11,2%	7,1%	23,0%
Total	Frecvență		39	162	322	320	843
	% Total		4,6%	19,2%	38,2%	38,0%	100,0%

Observații:

1. Majoritatea respondenților (76,2%) declară că în școala lor conflictele se rezolvă colaborativ.
2. 23,8 % dintre elevi declară că în școala lor conflictele se rezolvă colaborativ rareori sau deloc, cel mai scăzut nivel înregistrându-se la clasele a X-a (26,1%) și a XI-a (26,5%), precum și la Mureș (30,8%)

Afirmația 9. Atunci când există plângeri de hărțuire sau discriminare în școală se implementează politici și proceduri care să prevină pe viitor astfel de acțiuni. (Art. 3 & 7)

Tabel 11.1 – Percepția asupra implementării politicilor școlare pe locație

Locație			măsuri de politică școlară				Total
			niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
Cluj	Frecvență		7	36	69	53	165
	% Locație		4,2%	21,8%	41,8%	32,1%	100,0%
	% Total		,8%	4,3%	8,2%	6,3%	19,6%
Mureș	Frecvență		46	123	123	82	374
	% Locație		12,3%	32,9%	32,9%	21,9%	100,0%
	% Total		5,5%	14,6%	14,6%	9,7%	44,4%
Năsăud	Frecvență		27	69	96	112	304
	% Locație		8,9%	22,7%	31,6%	36,8%	100,0%
	% Total		3,2%	8,2%	11,4%	13,3%	36,1%
Total	Frecvență		80	228	288	247	843
	% Total		9,5%	27,0%	34,2%	29,3%	100,0%

Tabel 11.2 – Percepția asupra implementării politicilor școlare pe clasă

Clasă			măsuri de politică școlară				Total
			niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
IX	Frecvență		12	52	67	78	209
	% Clasă		5,7%	24,9%	32,1%	37,3%	100,0%
	% Total		1,4%	6,2%	7,9%	9,3%	24,8%
X	Frecvență		21	52	57	50	180
	% Clasă		11,7%	28,9%	31,7%	27,8%	100,0%
	% Total		2,5%	6,2%	6,8%	5,9%	21,4%
XI	Frecvență		27	72	92	69	260
	% Clasă		10,4%	27,7%	35,4%	26,5%	100,0%
	% Total		3,2%	8,5%	10,9%	8,2%	30,8%
XII	Frecvență		20	52	72	50	194
	% Clasă		10,3%	26,8%	37,1%	25,8%	100,0%
	% Total		2,4%	6,2%	8,5%	5,9%	23,0%
Total	Frecvență		80	228	288	247	843
	% Total		9,5%	27,0%	34,2%	29,3%	100,0%

Observații:

1. Majoritatea respondenților (63,5%) declară că în școala lor se implementează măsuri preventive când este nevoie.
2. 36,5 % dintre elevi declară că în școala lor se implementează măsuri preventive când este nevoie rareori sau deloc, cel mai scăzut nivel înregistrându-se la clasa a X-a (40,6%) și la Mureș (45,2%)

Afirmația 10. În aspecte legate de disciplină (inclusiv eliminarea sau exmatricularea) tuturor persoanelor li se asigură un tratament corect și imparțial în ceea ce privește stabilirea vinovăției și a pedepsei. (Art. 6, 7, 8, 9 & 10)

Tabel 12.1 – Percepția corectitudinii în sancționare pe locație

Locație			sancționare corectă				Total
			niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
Cluj	Frecvență		9	39	73	44	165
	% Locație		5,5%	23,6%	44,2%	26,7%	100,0%
	% Total		1,1%	4,6%	8,7%	5,2%	19,6%
Mureș	Frecvență		48	100	139	86	373
	% Locație		12,9%	26,8%	37,3%	23,1%	100,0%
	% Total		5,7%	11,9%	16,5%	10,2%	44,2%
Năsăud	Frecvență		23	77	111	94	305
	% Locație		7,5%	25,2%	36,4%	30,8%	100,0%
	% Total		2,7%	9,1%	13,2%	11,2%	36,2%
Total	Frecvență		80	216	323	224	843
	% Total		9,5%	25,6%	38,3%	26,6%	100,0%

Tabel 12.2 – Percepția corectitudinii în sancționare pe clasă

Clasă			sancționare corectă				Total
			niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
IX	Frecvență		10	51	58	90	209
	% Clasă		4,8%	24,4%	27,8%	43,1%	100,0%
	% Total		1,2%	6,0%	6,9%	10,7%	24,8%
X	Frecvență		10	45	74	52	181
	% Clasă		5,5%	24,9%	40,9%	28,7%	100,0%
	% Total		1,2%	5,3%	8,8%	6,2%	21,5%
XI	Frecvență		35	66	108	50	259
	% Clasă		13,5%	25,5%	41,7%	19,3%	100,0%
	% Total		4,2%	7,8%	12,8%	5,9%	30,7%
XII	Frecvență		25	54	83	32	194
	% Clasă		12,9%	27,8%	42,8%	16,5%	100,0%
	% Total		3,0%	6,4%	9,8%	3,8%	23,0%
Total	Frecvență		80	216	323	224	843
	% Total		9,5%	25,6%	38,3%	26,6%	100,0%

Observații:

1. Majoritatea respondenților (64,9%) declară că în școala lor sancționarea se face în mod corect.
2. 35,1 % dintre elevi declară că în școala lor sancționarea se face în mod corect rareori sau deloc, cel mai scăzut nivel de corectitudine înregistrându-se la clasa a XII-a (40,7%) și la Mureș (39,7%)

Afirmația 11. Nimeni din școală nu este subiect al unui tratament degradant sau al pedepselor care înjosesc. (Art. 5)

Tabel 13.1 – Percepția asupra prezenței tratamentului degradant pe locație

Locație			tratament degradant				Total
			niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
Cluj	Frecvență		21	22	46	76	165
	% Locație		12,7%	13,3%	27,9%	46,1%	100,0%
	% Total		2,5%	2,6%	5,5%	9,0%	19,6%
Mureș	Frecvență		70	81	104	119	374
	% Locație		18,7%	21,7%	27,8%	31,8%	100,0%
	% Total		8,3%	9,6%	12,3%	14,1%	44,4%
Năsăud	Frecvență		91	37	75	101	304
	% Locație		29,9%	12,2%	24,7%	33,2%	100,0%
	% Total		10,8%	4,4%	8,9%	12,0%	36,1%
Total	Frecvență		182	140	225	296	843
	% Total		21,6%	16,6%	26,7%	35,1%	100,0%

Tabel 13.2 – Percepția asupra prezenței tratamentului degradant pe clasă

Clasă			tratament degradant				Total
			niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
IX	Frecvență		53	44	41	71	209
	% Clasă		25,4%	21,1%	19,6%	34,0%	100,0%
	% Total		6,3%	5,2%	4,9%	8,4%	24,8%
X	Frecvență		40	31	47	62	180
	% Clasă		22,2%	17,2%	26,1%	34,4%	100,0%
	% Total		4,7%	3,7%	5,6%	7,4%	21,4%
XI	Frecvență		46	37	85	92	260
	% Clasă		17,7%	14,2%	32,7%	35,4%	100,0%
	% Total		5,5%	4,4%	10,1%	10,9%	30,8%
XII	Frecvență		43	28	52	71	194
	% Clasă		22,2%	14,4%	26,8%	36,6%	100,0%
	% Total		5,1%	3,3%	6,2%	8,4%	23,0%
Total	Frecvență		182	140	225	296	843
	% Total		21,6%	16,6%	26,7%	35,1%	100,0%

Observații:

1. Majoritatea respondenților (61,8%) declară că în școala lor nu există victime ale comportamentului degradant al altora.
2. 38,2 % dintre elevi declară că în școala lor există victime ale comportamentului degradant al altora în mod frecvent, cel mai ridicat nivel de manifestare a tratamentului degradant înregistrându-se la clasa a IX-a (46,5%) și la Năsăud (42,1%)

Afirmația 12. Cuiva acuzat că a făcut ceva rău îi este atribuită prezumția de nevinovăție până la proba contrară. (Art. 11)

Tabel 14.1 – Percepția asupra acordării prezumției de nevinovăție pe locație

Locație			prezumția de nevinovăție				Total
			niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
Cluj	Frecvență		24	55	64	20	163
	% Locație		14,7%	33,7%	39,3%	12,3%	100,0%
	% Total		2,9%	6,5%	7,6%	2,4%	19,4%
Mureș	Frecvență		54	121	134	63	372
	% Locație		14,5%	32,5%	36,0%	16,9%	100,0%
	% Total		6,4%	14,4%	16,0%	7,5%	44,3%
Năsăud	Frecvență		37	109	104	55	305
	% Locație		12,1%	35,7%	34,1%	18,0%	100,0%
	% Total		4,4%	13,0%	12,4%	6,5%	36,3%
Total	Frecvență		115	285	302	138	840
	% Total		13,7%	33,9%	36,0%	16,4%	100,0%

Tabel 14.2 – Percepția asupra acordării prezumției de nevinovăție pe clasă

Clasă			prezumția de nevinovăție				Total
			niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
IX	Frecvență		25	73	77	34	209
	% Clasă		12,0%	34,9%	36,8%	16,3%	100,0%
	% Total		3,0%	8,7%	9,2%	4,0%	24,9%
X	Frecvență		32	53	67	26	178
	% Clasă		18,0%	29,8%	37,6%	14,6%	100,0%
	% Total		3,8%	6,3%	8,0%	3,1%	21,2%
XI	Frecvență		32	90	89	49	260
	% Clasă		12,3%	34,6%	34,2%	18,8%	100,0%
	% Total		3,8%	10,7%	10,6%	5,8%	31,0%
XII	Frecvență		26	69	69	29	193
	% Clasă		13,5%	35,8%	35,8%	15,0%	100,0%
	% Total		3,1%	8,2%	8,2%	3,5%	23,0%
Total	Frecvență		115	285	302	138	840
	% Total		13,7%	33,9%	36,0%	16,4%	100,0%

Observații:

1. Majoritatea respondenților (52,4%) declară că în școala lor se acordă prezumția de nevinovăție celor care au făcut o greșeală.
2. 47,6 % dintre elevi declară că în școala lor s se acordă prezumția de nevinovăție celor care au făcut o greșeală rareori sau deloc, cel mai scăzut nivel de corectitudine înregistrându-se la clasa a XII-a (49,3%) și la Cluj (48,4%).

Afirmația 13. Spațiul meu personal și obiectele mele sunt respectate. (Art. 12 & 17)

Tabel 15.1 – Percepția asupra respectării spațiului personal pe locație

Locație		Frecvență	spațiu personal				Total
			niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
Cluj	Frecvență		9	29	74	53	165
	% Locație		5,5%	17,6%	44,8%	32,1%	100,0%
	% Total		1,1%	3,4%	8,8%	6,3%	19,6%
Mureș	Frecvență		43	105	136	89	373
	% Locație		11,5%	28,2%	36,5%	23,9%	100,0%
	% Total		5,1%	12,5%	16,1%	10,6%	44,2%
Năsăud	Frecvență		15	52	105	133	305
	% Locație		4,9%	17,0%	34,4%	43,6%	100,0%
	% Total		1,8%	6,2%	12,5%	15,8%	36,2%
Total	Frecvență		67	186	315	275	843
	% Total		7,9%	22,1%	37,4%	32,6%	100,0%

Tabel 15.2 – Percepția asupra respectării spațiului personal pe clasă

Clasă		Frecvență	spațiu personal				Total
			niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
IX	Frecvență		17	45	67	80	209
	% Clasă		8,1%	21,5%	32,1%	38,3%	100,0%
	% Total		2,0%	5,3%	7,9%	9,5%	24,8%
X	Frecvență		13	41	74	53	181
	% Clasă		7,2%	22,7%	40,9%	29,3%	100,0%
	% Total		1,5%	4,9%	8,8%	6,3%	21,5%
XI	Frecvență		19	61	96	83	259
	% Clasă		7,3%	23,6%	37,1%	32,0%	100,0%
	% Total		2,3%	7,2%	11,4%	9,8%	30,7%
XII	Frecvență		18	39	78	59	194
	% Clasă		9,3%	20,1%	40,2%	30,4%	100,0%
	% Total		2,1%	4,6%	9,3%	7,0%	23,0%
Total	Frecvență		67	186	315	275	843
	% Total		7,9%	22,1%	37,4%	32,6%	100,0%

Observații:

1. Majoritatea respondenților (70%) declară că le este respectat spațiul personal în școală.
2. 30 % dintre elevi declară că le este respectat spațiul personal în școală rareori sau deloc, cel mai scăzut nivel de respect înregistrându-se la clasa a XI-a (30,9%) și la Mureș (39,7%).

Afirmația 14. În școala mea sunt bine veniți elevii, profesorii și personalul administrativ care aparțin unor culturi sau naționalități diverse. (Art. 2, 6,13, 14 & 15)

Tabel 16.1 – Percepția asupra respectării culturilor diferite pe locație

Locație		atitudine fata de culturi diferite				Total
		niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
Cluj	Frecvență	1	10	58	96	165
	% Locație	,6%	6,1%	35,2%	58,2%	100,0%
	% Total	,1%	1,2%	6,9%	11,4%	19,6%
Mureș	Frecvență	11	31	118	213	373
	% Locație	2,9%	8,3%	31,6%	57,1%	100,0%
	% Total	1,3%	3,7%	14,0%	25,3%	44,4%
Năsăud	Frecvență	9	19	51	224	303
	% Locație	3,0%	6,3%	16,8%	73,9%	100,0%
	% Total	1,1%	2,3%	6,1%	26,6%	36,0%
Total	Frecvență	21	60	227	533	841
	% Total	2,5%	7,1%	27,0%	63,4%	100,0%

Tabel 16.2 – Percepția asupra respectării culturilor diferite pe clasă

Clasă		atitudine fata de culturi diferite				Total
		niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
IX	Frecvență	3	17	45	142	207
	% Clasă	1,4%	8,2%	21,7%	68,6%	100,0%
	% Total	,4%	2,0%	5,4%	16,9%	24,6%
X	Frecvență	4	10	51	116	181
	% Clasă	2,2%	5,5%	28,2%	64,1%	100,0%
	% Total	,5%	1,2%	6,1%	13,8%	21,5%
XI	Frecvență	9	17	77	157	260
	% Clasă	3,5%	6,5%	29,6%	60,4%	100,0%
	% Total	1,1%	2,0%	9,2%	18,7%	30,9%
XII	Frecvență	5	16	54	118	193
	% Clasă	2,6%	8,3%	28,0%	61,1%	100,0%
	% Total	,6%	1,9%	6,4%	14,0%	22,9%
Total	Frecvență	21	60	227	533	841
	% Total	2,5%	7,1%	27,0%	63,4%	100,0%

Observații:

1. Majoritatea respondenților (90,4%) declară că în școala lor sunt bine veniți toți membrii, indiferent de naționalitate.
2. 9,6 % dintre elevi declară că în școala lor nu sunt bine veniți toți membrii, indiferent de naționalitate, cel mai scăzut nivel de toleranță înregistrându-se la clasa a XII-a (10,9%) și la Mureș (11,2%).

Afirmația 15. Am libertatea de a-mi exprima convingerile și ideile (politice, religioase, culturale sau altele) fără teama de a fi discriminat/ă. (Art. 19)

Tabel 17.1 – Percepția asupra libertății de exprimare pe locație

Locație			libertate de exprimare				Total
			niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
Cluj	Frecvență		13	40	67	45	165
	% Locație		7,9%	24,2%	40,6%	27,3%	100,0%
	% Total		1,5%	4,7%	7,9%	5,3%	19,6%
Mureș	Frecvență		42	87	132	112	373
	% Locație		11,3%	23,3%	35,4%	30,0%	100,0%
	% Total		5,0%	10,3%	15,7%	13,3%	44,2%
Năsăud	Frecvență		33	43	110	119	305
	% Locație		10,8%	14,1%	36,1%	39,0%	100,0%
	% Total		3,9%	5,1%	13,0%	14,1%	36,2%
Total	Frecvență		88	170	309	276	843
	% Total		10,4%	20,2%	36,7%	32,7%	100,0%

Tabel 17.2 – Percepția asupra libertății de exprimare pe clasă

Clasă			libertate de exprimare				Total
			niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
IX	Frecvență		22	26	83	78	209
	% Clasă		10,5%	12,4%	39,7%	37,3%	100,0%
	% Total		2,6%	3,1%	9,8%	9,3%	24,8%
X	Frecvență		14	42	69	56	181
	% Clasă		7,7%	23,2%	38,1%	30,9%	100,0%
	% Total		1,7%	5,0%	8,2%	6,6%	21,5%
XI	Frecvență		28	51	81	99	259
	% Clasă		10,8%	19,7%	31,3%	38,2%	100,0%
	% Total		3,3%	6,0%	9,6%	11,7%	30,7%
XII	Frecvență		24	51	76	43	194
	% Clasă		12,4%	26,3%	39,2%	22,2%	100,0%
	% Total		2,8%	6,0%	9,0%	5,1%	23,0%
Total	Frecvență		88	170	309	276	843
	% Total		10,4%	20,2%	36,7%	32,7%	100,0%

Observații:

1. Majoritatea respondenților (69,4%) declară că au libertate de exprimare.
2. 30,6 % dintre elevi declară că au libertate de exprimare rareori sau niciodată, cel mai scăzut nivel înregistrându-se la clasa a XII-a (38,7%) și la Mureș (34,6%).

Afirmația 16. Membrii școlii mele pot produce și disemina publicații, în condițiile legii, fără teama de cenzură sau pedeapsă. (Art. 19)

Tabel 18.1 – Percepția asupra lipsei cenzurii din publicațiile școlare pe locație

Locație			publicații fără cenzură				Total
			niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
Cluj	Frecvență		15	46	72	32	165
	% Locație		9,1%	27,9%	43,6%	19,4%	100,0%
	% Total		1,8%	5,5%	8,5%	3,8%	19,5%
Mureș	Frecvență		33	98	129	114	374
	% Locație		8,8%	26,2%	34,5%	30,5%	100,0%
	% Total		3,9%	11,6%	15,3%	13,5%	44,3%
Năsăud	Frecvență		32	77	126	70	305
	% Locație		10,5%	25,2%	41,3%	23,0%	100,0%
	% Total		3,8%	9,1%	14,9%	8,3%	36,1%
Total	Frecvență		80	221	327	216	844
	% Total		9,5%	26,2%	38,7%	25,6%	100,0%

Tabel 18.2 – Percepția asupra lipsei cenzurii din publicațiile școlare pe clasă

Clasă			publicații fără cenzură				Total
			niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
IX	Frecvență		22	54	75	58	209
	% Clasă		10,5%	25,8%	35,9%	27,8%	100,0%
	% Total		2,6%	6,4%	8,9%	6,9%	24,8%
X	Frecvență		18	51	69	43	181
	% Clasă		9,9%	28,2%	38,1%	23,8%	100,0%
	% Total		2,1%	6,0%	8,2%	5,1%	21,4%
XI	Frecvență		22	68	96	74	260
	% Clasă		8,5%	26,2%	36,9%	28,5%	100,0%
	% Total		2,6%	8,1%	11,4%	8,8%	30,8%
XII	Frecvență		18	48	87	41	194
	% Clasă		9,3%	24,7%	44,8%	21,1%	100,0%
	% Total		2,1%	5,7%	10,3%	4,9%	23,0%
Total	Frecvență		80	221	327	216	844
	% Total		9,5%	26,2%	38,7%	25,6%	100,0%

Observații:

1. Majoritatea respondenților (64,3%) declară că au posibilitatea de a realiza publicații fără cenzură.
2. 35,7 % dintre elevi declară că au posibilitatea de a realiza publicații fără cenzură rareori sau niciodată, cel mai scăzut nivel înregistrându-se la clasa a X-a (38,1%) și la Cluj (37%).

Afirmația 17. Perspective diferite (ce țin de gen, rasă, etnie, ideologie) se regăsesc în lecții, manuale, întâlniri, biblioteci și săli de clasă.

(Art. 2, 19, & 27)

Tabel 19.1 – Percepția asupra prezenței diversității în curriculum pe locație

Locație			perspectiva diversității în curriculum				Total
			niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
Cluj	Frecvență		10	49	74	32	165
	% Locație		6,1%	29,7%	44,8%	19,4%	100,0%
	% Total		1,2%	5,8%	8,8%	3,8%	19,6%
Mureș	Frecvență		37	115	133	89	374
	% Locație		9,9%	30,7%	35,6%	23,8%	100,0%
	% Total		4,4%	13,7%	15,8%	10,6%	44,4%
Năsăud	Frecvență		37	81	100	85	303
	% Locație		12,2%	26,7%	33,0%	28,1%	100,0%
	% Total		4,4%	9,6%	11,9%	10,1%	36,0%
Total	Frecvență		84	245	307	206	842
	% Total		10,0%	29 %	36,5%	24,5%	100,0%

Tabel 19.2 – Percepția asupra prezenței diversității în curriculum pe clasă

Clasă			perspectiva diversității în curriculum				Total
			niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
IX	Frecvență		24	54	75	55	208
	% Clasă		11,5%	26,0%	36,1%	26,4%	100,0%
	% Total		2,9%	6,4%	8,9%	6,5%	24,7%
X	Frecvență		14	59	59	49	181
	% Clasă		7,7%	32,6%	32,6%	27,1%	100,0%
	% Total		1,7%	7,0%	7,0%	5,8%	21,5%
XI	Frecvență		26	71	96	67	260
	% Clasă		10,0%	27,3%	36,9%	25,8%	100,0%
	% Total		3,1%	8,4%	11,4%	8,0%	30,9%
XII	Frecvență		20	61	77	35	193
	% Clasă		10,4%	31,6%	39,9%	18,1%	100,0%
	% Total		2,4%	7,2%	9,1%	4,2%	22,9%
Total	Frecvență		84	245	307	206	842
	% Total		10,0%	29%	36,5%	24,5%	100,0%

Observații:

1. Majoritatea respondenților (61%) declară că în școala lor perspectiva diversității etnice apare în diferite forme de curriculum.
2. 39 % dintre elevi declară că în școala lor perspectiva diversității etnice apare în diferite forme de curriculum rareori sau niciodată, cel mai scăzut nivel înregistrându-se la clasa a XII-a (42%) și la Mureș (40,6%).

Afirmația 18. Am ocazia de a-mi manifesta apartenența la o etnie prin muzică, artă și literatură. (Art. 19, 27 & 28)

Tabel 20.1 – Percepția asupra posibilității de exprimare a identității etnice prin artă pe locație

Locație			exprimare artistica				Total
			niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
Cluj	Frecvență	18	56	61	30	165	
	% Locație	10,9%	33,9%	37,0%	18,2%	100,0%	
	% Total	2,1%	6,6%	7,2%	3,6%	19,6%	
Mureș	Frecvență	37	99	112	126	374	
	% Locație	9,9%	26,5%	29,9%	33,7%	100,0%	
	% Total	4,4%	11,7%	13,3%	14,9%	44,4%	
Năsăud	Frecvență	49	72	88	95	304	
	% Locație	16,1%	23,7%	28,9%	31,3%	100,0%	
	% Total	5,8%	8,5%	10,4%	11,3%	36,1%	
Total	Frecvență	104	227	261	251	843	
	% Total	12,3%	26,9%	31,0%	29,8%	100,0%	

Tabel 20.1 – Percepția asupra posibilității de exprimare a identității etnice prin artă pe clasă

Clasă			exprimare artistica				Total
			niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
IX	Frecvență	26	41	62	79	208	
	% Clasă	12,5%	19,7%	29,8%	38,0%	100,0%	
	% Total	3,1%	4,9%	7,4%	9,4%	24,7%	
X	Frecvență	23	49	57	52	181	
	% Clasă	12,7%	27,1%	31,5%	28,7%	100,0%	
	% Total	2,7%	5,8%	6,8%	6,2%	21,5%	
XI	Frecvență	28	70	83	79	260	
	% Clasă	10,8%	26,9%	31,9%	30,4%	100,0%	
	% Total	3,3%	8,3%	9,8%	9,4%	30,8%	
XII	Frecvență	27	67	59	41	194	
	% Clasă	13,9%	34,5%	30,4%	21,1%	100,0%	
	% Total	3,2%	7,9%	7,0%	4,9%	23,0%	
Total	Frecvență	104	227	261	251	843	
	% Total	12,3%	26,9%	31,0%	29,8%	100,0%	

Observații:

1. Majoritatea respondenților (60,8%) declară că au posibilitatea de a-și exprima identitatea etnică prin artă.
2. 39,2 % dintre elevi declară că au posibilitatea de a-și exprima identitatea etnică prin artă rareori sau niciodată, cel mai scăzut nivel înregistrându-se la clasa a XII-a (48,4%) și la Cluj (44,8%).

Afirmația 19. Membrii școlii mele au ocazia de a participa (individual și în grup) în procese democratice de luare a deciziilor în privința regulamentelor și politicilor școlare. (Art. 20, 21, & 23)

Tabel 21.1 – Percepția asupra participării democratice la luarea deciziilor în școală pe locație

Locație			decizii democratice asupra regulilor				Total
			niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
Cluj	Frecvență		18	53	57	36	164
	% Locație		11,0%	32,3%	34,8%	22,0%	100,0%
	% Total		2,1%	6,3%	6,8%	4,3%	19,5%
Mureș	Frecvență		86	104	102	80	373
	% Locație		23,1%	27,9%	27,3%	21,4%	100,0%
	% Total		10,2%	12,4%	12,1%	9,5%	44,4%
Năsăud	Frecvență		33	90	97	83	303
	% Locație		10,9%	29,7%	32,0%	27,4%	100,0%
	% Total		3,9%	10,7%	11,5%	9,9%	36,1%
Total	Frecvență		137	247	256	199	840
	% Total		16,3%	29,4%	30,5%	23,7%	100,0%

Tabel 21.2 – Percepția asupra participării democratice la luarea deciziilor în școală pe clasă

Clasă			decizii democratice asupra regulilor				Total
			niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
IX	Frecvență		30	50	57	71	208
	% Clasă		14,4%	24,0%	27,4%	34,1%	100,0%
	% Total		3,6%	6,0%	6,8%	8,5%	24,8%
X	Frecvență		26	56	60	37	180
	% Clasă		14,4%	31,1%	33,3%	20,6%	100,0%
	% Total		3,1%	6,7%	7,1%	4,4%	21,4%
XI	Frecvență		43	81	82	53	259
	% Clasă		16,6%	31,3%	31,7%	20,5%	100,0%
	% Total		5,1%	9,6%	9,8%	6,3%	30,8%
XII	Frecvență		38	60	57	38	193
	% Clasă		19,7%	31,1%	29,5%	19,7%	100,0%
	% Total		4,5%	7,1%	6,8%	4,5%	23,0%
Total	Frecvență		137	247	256	199	840
	% Total		16,3%	29,4%	30,5%	23,7%	100,0%

Observații:

1. Majoritatea respondenților (54,2%) declară că au ocazia de a participa la decizii democratice asupra regulilor din școala lor.
2. 39,2 % dintre elevi declară că au ocazia de a participa la decizii democratice asupra regulilor din școala lor rareori sau niciodată, cel mai scăzut nivel înregistrându-se la clasa a XII-a (50,8%) și la Mureș (51%).

Afirmația 20. Membrii școlii mele au dreptul de a forma asociații în școală pentru a milita în favoarea drepturilor lor sau ale altora. (Art. 19, 20, & 23)

Tabel 22.1 – Percepția asupra dreptului la asociere pe locație

Locație		dreptul la asociere				Total
		niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
Cluj	Frecvență	14	57	58	36	165
	% Locație	8,5%	34,5%	35,2%	21,8%	100,0%
	% Total	1,7%	6,8%	6,9%	4,3%	19,6%
Mureș	Frecvență	52	133	123	66	374
	% Locație	13,9%	35,6%	32,9%	17,6%	100,0%
	% Total	6,2%	15,8%	14,6%	7,8%	44,4%
Năsăud	Frecvență	55	95	101	52	303
	% Locație	18,2%	31,4%	33,3%	17,2%	100,0%
	% Total	6,5%	11,3%	12,0%	6,2%	36,0%
Total	Frecvență	121	285	282	154	842
	% Total	14,4%	33,8%	33,5%	18,3%	100,0%

Tabel 22.2 – Percepția asupra dreptului la asociere pe locație

Clasă		dreptul la asociere				Total
		niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
IX	Frecvență	30	63	66	49	208
	% Clasă	14,4%	30,3%	31,7%	23,6%	100,0%
	% Total	3,6%	7,5%	7,8%	5,8%	24,7%
X	Frecvență	15	71	71	24	181
	% Clasă	8,3%	39,2%	39,2%	13,3%	100,0%
	% Total	1,8%	8,4%	8,4%	2,9%	21,5%
XI	Frecvență	40	90	78	51	259
	% Clasă	15,4%	34,7%	30,1%	19,7%	100,0%
	% Total	4,8%	10,7%	9,3%	6,1%	30,8%
XII	Frecvență	36	61	67	30	194
	% Clasă	18,6%	31,4%	34,5%	15,5%	100,0%
	% Total	4,3%	7,2%	8,0%	3,6%	23,0%
Total	Frecvență	121	285	282	154	842
	% Total	14,4%	33,8%	33,5%	18,3%	100,0%

Observații:

1. Majoritatea respondenților (51,8%) declară că au dreptul la liberă asociere.
2. 48,2 % dintre elevi declară că au dreptul la liberă asociere rareori sau niciodată, cel mai scăzut nivel înregistrându-se la clasele a XI-a (50,1%) și a XII-a (50%), precum și la Năsăud (49,6%) și Mureș (49,5%).

Afirmația 21. Membrii școlii mele se încurajează reciproc să învețe despre probleme sociale și globale în legătură cu justiția, ecologia, sărăcia și pacea. (Preambul & Art. 26 & 29)

Tabel 23.1 – Percepția asupra conștientizării problemelor sociale pe locație

Locație			conștientizare socială				Total
			niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
Cluj	Frecvență		21	59	69	14	163
	% Locație		12,9%	36,2%	42,3%	8,6%	100,0%
	% Total		2,5%	7,0%	8,2%	1,7%	19,4%
Mureș	Frecvență		36	146	113	77	372
	% Locație		9,7%	39,2%	30,4%	20,7%	100,0%
	% Total		4,3%	17,4%	13,5%	9,2%	44,3%
Năsăud	Frecvență		34	106	102	62	304
	% Locație		11,2%	34,9%	33,6%	20,4%	100,0%
	% Total		4,1%	12,6%	12,2%	7,4%	36,2%
Total	Frecvență		91	311	284	153	839
	% Total		10,8%	37,1%	33,8%	18,2%	100,0%

Tabel 23.2 – Percepția asupra conștientizării problemelor sociale pe clasă

Clasă			conștientizare socială				Total
			niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
IX	Frecvență		19	68	63	58	208
	% Clasă		9,1%	32,7%	30,3%	27,9%	100,0%
	% Total		2,3%	8,1%	7,5%	6,9%	24,8%
X	Frecvență		19	56	68	37	180
	% Clasă		10,6%	31,1%	37,8%	20,6%	100,0%
	% Total		2,3%	6,7%	8,1%	4,4%	21,5%
XI	Frecvență		26	97	92	42	257
	% Clasă		10,1%	37,7%	35,8%	16,3%	100,0%
	% Total		3,1%	11,6%	11,0%	5,0%	30,6%
XII	Frecvență		27	90	61	16	194
	% Clasă		13,9%	46,4%	31,4%	8,2%	100,0%
	% Total		3,2%	10,7%	7,3%	1,9%	23,1%
Total	Frecvență		91	311	284	153	839
	% Total		10,8%	37,1%	33,8%	18,2%	100,0%

Observații:

1. Majoritatea respondenților (52%) declară că școala îi stimulează să conștientizeze problemele sociale.
2. 39,2 % dintre elevi declară că școala îi stimulează să conștientizeze problemele sociale rareori sau niciodată, cel mai scăzut nivel de conștientizare înregistrându-se la clasa a XII-a (60,3%) și la Cluj (49,1%).

Afirmația 22. Membrii școlii mele se încurajează reciproc pentru a organiza acțiuni care vizează probleme sociale și globale în legătură cu justiția, ecologia, sărăcia și pacea. (Preambul & Art. 20 & 29)

Tabel 24.1 – Percepția asupra prezenței acțiunii sociale pe locație

Locație			acțiune socială				Total
			niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
Cluj	Frecvență		18	73	56	18	165
	% Locație		10,9%	44,2%	33,9%	10,9%	100,0%
	% Total		2,1%	8,7%	6,7%	2,1%	19,6%
Mureș	Frecvență		50	140	119	64	373
	% Locație		13,4%	37,5%	31,9%	17,2%	100,0%
	% Total		5,9%	16,6%	14,1%	7,6%	44,4%
Năsăud	Frecvență		42	118	104	39	303
	% Locație		13,9%	38,9%	34,3%	12,9%	100,0%
	% Total		5,0%	14,0%	12,4%	4,6%	36,0%
Total	Frecvență		110	331	279	121	841
	% Total		13,1%	39,4%	33,2%	14,4%	100,0%

Tabel 24.1 – Percepția asupra prezenței acțiunii sociale pe locație

Clasă			acțiune socială				Total
			niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
IX	Frecvență		26	63	77	42	208
	% Clasă		12,5%	30,3%	37,0%	20,2%	100,0%
	% Total		3,1%	7,5%	9,2%	5,0%	24,7%
X	Frecvență		27	60	64	30	181
	% Clasă		14,9%	33,1%	35,4%	16,6%	100,0%
	% Total		3,2%	7,1%	7,6%	3,6%	21,5%
XI	Frecvență		30	115	83	31	259
	% Clasă		11,6%	44,4%	32,0%	12,0%	100,0%
	% Total		3,6%	13,7%	9,9%	3,7%	30,8%
XII	Frecvență		27	93	55	18	193
	% Clasă		14,0%	48,2%	28,5%	9,3%	100,0%
	% Total		3,2%	11,1%	6,5%	2,1%	22,9%
Total	Frecvență		110	331	279	121	841
	% Total		13,1%	39,4%	33,2%	14,4%	100,0%

Observații:

1. Majoritatea respondenților (52,4 %) declară că școala nu îi stimulează spre acțiune socială.
2. În toate cele trei locații care consideră că școala nu îi stimulează spre acțiune socială trece peste 50%, cel mai ridicat număr înregistrându-se la Cluj (55,1%).
3. La trei dintre clase (IX, XI, XII) numărul elevilor care consideră că școala nu îi stimulează spre acțiune socială trece peste 50%, cel mai ridicat număr înregistrându-se la clasa a XII a (62,2%).

Afirmația 23. Membrii școlii mele pot să ia pauze adecvate în timpul zilei de școală și lucrează un număr rezonabil de ore în condiții bune de lucru. (Art. 23 & 24)

Tabel 25.1 – Percepția asupra respectării programului de muncă pe locație

Locație			orele de munca				Total
			niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
Cluj	Frecvență		23	49	53	39	164
	% Locație		14,0%	29,9%	32,3%	23,8%	100,0%
	% Total		2,7%	5,8%	6,3%	4,6%	19,5%
Mureș	Frecvență		76	108	122	67	373
	% Locație		20,4%	29,0%	32,7%	18,0%	100,0%
	% Total		9,0%	12,8%	14,5%	8,0%	44,3%
Năsăud	Frecvență		42	68	102	93	305
	% Locație		13,8%	22,3%	33,4%	30,5%	100,0%
	% Total		5,0%	8,1%	12,1%	11,0%	36,2%
Total	Frecvență		141	225	277	199	842
	% Total		16,7%	26,7%	32,9%	23,6%	100,0%

Tabel 25.2 – Percepția asupra respectării programului de muncă pe clasă

Clasă			orele de munca				Total
			niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
IX	Frecvență		27	47	64	70	208
	% Clasă		13,0%	22,6%	30,8%	33,7%	100,0%
	% Total		3,2%	5,6%	7,6%	8,3%	24,7%
X	Frecvență		34	48	60	39	181
	% Clasă		18,8%	26,5%	33,1%	21,5%	100,0%
	% Total		4,0%	5,7%	7,1%	4,6%	21,5%
XI	Frecvență		46	79	88	47	260
	% Clasă		17,7%	30,4%	33,8%	18,1%	100,0%
	% Total		5,5%	9,4%	10,5%	5,6%	30,9%
XII	Frecvență		34	51	65	43	193
	% Clasă		17,6%	26,4%	33,7%	22,3%	100,0%
	% Total		4,0%	6,1%	7,7%	5,1%	22,9%
Total	Frecvență		141	225	277	199	842
	% Total		16,7%	26,7%	32,9%	23,6%	100,0%

Observații:

1. Majoritatea respondenților (56,5%) declară că au un program adecvat de muncă în școală.
2. 43,5 % dintre elevi declară că au un program adecvat de muncă în școală rareori sau niciodată, cel mai scăzut nivel de adecvare înregistrându-se la clasa a XI-a (48,1%) și la Mureș (49,4%).

Afirmația 24. Angajații din școala mea sunt plătiți suficient pentru a avea un standard de viață acceptabil pentru bunăstarea lor și a familiilor lor (inclusiv locuință, hrană, ajutor de somaj, boală sau vârstă înaintată). (Art. 22 & 25)

Tabel 26.1 – Percepția asupra adecvării remunerației pe locație

Locație			remunerație				Total
			niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
Cluj	Frecvență		29	58	65	13	165
	% Locație		17,6%	35,2%	39,4%	7,9%	100,0%
	% Total		3,4%	6,9%	7,7%	1,5%	19,6%
Mureș	Frecvență		51	119	133	70	373
	% Locație		13,7%	31,9%	35,7%	18,8%	100,0%
	% Total		6,0%	14,1%	15,8%	8,3%	44,2%
Năsăud	Frecvență		78	74	95	58	305
	% Locație		25,6%	24,3%	31,1%	19,0%	100,0%
	% Total		9,3%	8,8%	11,3%	6,9%	36,2%
Total	Frecvență		158	251	293	141	843
	% Total		18,7%	29,8%	34,8%	16,7%	100,0%

Tabel 26.2 – Percepția asupra adecvării remunerației pe clasă

Clasă			remunerație				Total
			niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
IX	Frecvență		29	42	84	54	209
	% Clasă		13,9%	20,1%	40,2%	25,8%	100,0%
	% Total		3,4%	5,0%	10,0%	6,4%	24,8%
X	Frecvență		36	59	63	23	181
	% Clasă		19,9%	32,6%	34,8%	12,7%	100,0%
	% Total		4,3%	7,0%	7,5%	2,7%	21,5%
XI	Frecvență		52	90	77	40	259
	% Clasă		20,1%	34,7%	29,7%	15,4%	100,0%
	% Total		6,2%	10,7%	9,1%	4,7%	30,7%
XII	Frecvență		41	60	69	24	194
	% Clasă		21,1%	30,9%	35,6%	12,4%	100,0%
	% Total		4,9%	7,1%	8,2%	2,8%	23,0%
Total	Frecvență		158	251	293	141	843
	% Total		18,7%	29,8%	34,8%	16,7%	100,0%

Observații:

1. Majoritatea respondenților (51,5%) declară că angajații din școala lor beneficiază de o remunerație adecvată.
2. 48,5 % dintre elevi declară că angajații din școala lor beneficiază de o remunerație adecvată rareori sau niciodată, cel mai scăzut nivel de adecvare fiind perceput de elevii de clasa a XII-a (52%) și de elevii din Cluj (52,8%).

Afirmația 25. În școala mea, îmi asum responsabilitatea de a mă asigura că alte persoane nu sunt discriminate și că se comportă în moduri care promovează siguranța și bunăstarea școlii mele. (Art. 1 & 29)

Tabel 27.1 – Percepția asupra asumării responsabilității individuale pe locație

Locație		responsabilitate individuală				Total
		niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
Cluj	Frecvență	16	54	69	26	165
	% Locație	9,7%	32,7%	41,8%	15,8%	100,0%
	% Total	1,9%	6,4%	8,2%	3,1%	19,5%
Mureș	Frecvență	38	103	154	79	374
	% Locație	10,2%	27,5%	41,2%	21,1%	100,0%
	% Total	4,5%	12,2%	18,2%	9,4%	44,3%
Năsăud	Frecvență	23	75	119	88	305
	% Locație	7,5%	24,6%	39,0%	28,9%	100,0%
	% Total	2,7%	8,9%	14,1%	10,4%	36,1%
Total	Frecvență	77	232	342	193	844
	% Total	9,1%	27,5%	40,5%	22,9%	100,0%

Tabel 27.1 – Percepția asupra asumării responsabilității individuale pe clasă

Clasă		responsabilitate individuală				Total
		niciodată	rareori	adeseori	întotdeauna	
IX	Frecvență	21	53	74	61	209
	% Clasă	10,0%	25,4%	35,4%	29,2%	100,0%
	% Total	2,5%	6,3%	8,8%	7,2%	24,8%
X	Frecvență	11	59	70	41	181
	% Clasă	6,1%	32,6%	38,7%	22,7%	100,0%
	% Total	1,3%	7,0%	8,3%	4,9%	21,4%
XI	Frecvență	26	65	109	60	260
	% Clasă	10,0%	25,0%	41,9%	23,1%	100,0%
	% Total	3,1%	7,7%	12,9%	7,1%	30,8%
XII	Frecvență	19	55	89	31	194
	% Clasă	9,8%	28,4%	45,9%	16,0%	100,0%
	% Total	2,3%	6,5%	10,5%	3,7%	23,0%
Total	Frecvență	77	232	342	193	844
	% Total	9,1%	27,5%	40,5%	22,9%	100,0%

Observații:

1. Majoritatea respondenților (63,5%) declară că își asumă responsabilitatea individuală pentru siguranța și bunăstarea școlii lor.
2. 36,6 % dintre elevi declară că a își asumă responsabilitatea individuală pentru siguranța și bunăstarea școlii lor rareori sau niciodată, cel mai scăzut nivel de asumare a responsabilității înregistrându-se la clasele a X-a (38,7%) și a XII a (38,6%), precum și la Cluj (42,4%).

PARTEA A II-A – ANALIZĂ PER ANSAMBLU A DATELOR**A. ANALIZA DATELOR PE RĂSPUNSURI PREDOMINANTE**

Elevii au răspuns la 21 din cele 25 de afirmații cel mai frecvent prin „adeseori”, demonstrând astfel că ei consideră situațiile descrise în afirmațiile din chestionar respectate în școala lor în cea mai mare parte a cazurilor. 4 dintre afirmații se plasează într-o altă categorie:

- Afirmația 14 (*În școala mea sunt bine veniți elevii, profesorii și personalul administrativ care aparțin unor culturi sau naționalități diverse.*), unde răspunsul ales de majoritatea respondenților este „întotdeauna”.
- Afirmațiile 3 (*Membrii școlii nu sunt discriminați pe baza stilului lor de viață: modul în care se îmbracă, oameni cu care relaționează și activități extrașcolare la care participă.*), 6 (*Când cineva subminează sau încalcă drepturile unei alte persoane, persoana care a încălcat drepturile este ajutată să învețe cum să-și schimbe comportamentul.*) și 22 (*Membrii școlii mele se încurajează reciproc pentru a organiza acțiuni care vizează probleme sociale și globale în legătură cu justiția, ecologia, sărăcia și pacea.*), unde răspunsul ales de majoritatea respondenților este „rareori”.

În 84% din situații elevii consideră că drepturile lor sunt cel mai adesea respectate.

Tabel 28 – Răspunsuri problematice

atitudine față de agresor	niciodată	16,5%
	rareori	40,4%
	adeseori	29,6%
	întotdeauna	13,5%
nediscriminare stil viață	niciodată	16,0%
	rareori	37,1%
	adeseori	33,2%
	întotdeauna	13,6%
atitudine față de culturi diferite	niciodată	2,5%
	rareori	7,1%
	adeseori	27,0%
	întotdeauna	63,4%
acțiune socială	niciodată	13,1%
	rareori	39,4%
	adeseori	33,2%
	întotdeauna	14,4%

Putem afirma, pe de o parte, că percepția elevilor în privința atitudinii manifestate față de culturile diferite în școala lor este pozitivă în grad foarte înalt, iar, pe de altă parte, că elevii consideră deficitare aspectele care țin de acțiune (modalități concrete de a ajuta pe cineva care a avut un comportament agresiv să și-l corecteze, acțiuni de conștientizare a problemelor sociale sau globale). Acest fapt vine în acord cu orientarea spre informativ în defavoarea formativului din sistemul de învățământ, orientare pe care diferite măsuri reformatoare încearcă să o schimbe din 1989 încoace.

Un alt element care este considerat deficitar de elevi este felul în care stilul de viață pe care îl exprimă prin îmbrăcăminte sau alegerea activităților extracurriculare este privit de membrii școlii lor. Deși la unul dintre liceele participante la anchetă elevii au posibilitatea de a purta uniformă școlară, procentul celor care se simt discriminați pe baza inclusiv a felului în care se îmbracă este mare (53,1%).

B. ANALIZA DATELOR PE ARTICOLE ALE DECLARAȚIEI UNIVERSALE A DREPTURILOR OMULUI

Între afirmațiile din chestionar și articolele din *Declarația universală a drepturilor omului* există o legătură directă. Afirmațiile din chestionar sunt astfel construite pentru a verifica respectarea fiecărui articol în particular. Tabelul 29 prezintă corespondența dintre articole și afirmațiile din chestionar, precum și procentul mediu de respectare a fiecărui articol în parte. Procentul mediu a fost obținut prin calculul mediei aritmetice a procentului obținut la fiecare afirmație care corespunde respectivului articol.

Tabel 29 – Respectarea drepturilor omului

Articol	Item	Procent mediu de respectare a articolului
Preambul	21,22	49,7
1	25	63,5
2	2,3,4,5,14,17	67,4
3	1,5,7,8,9	69,2
4	-	-
5	1,11	72,5
6	10,14	77,6
7	4,5,9,10	68,2
8	10	64,9
9	10	64,9
10	10	64,9
11	12	52,4
12	13	70
13	14	90,4
14	14	90,4
15	14	90,4
16	3	46,9
17	13	70
18	-	-
19	15,16,17,18,20	61,4
20	19,20,22	51,1
21	19	54,2
22	7,24	52,8
23	19,20,23	54,1
24	23	56,5
25	24	51,5
26	6,7,21	49,7
27	17,18	60,9
28	5,8,18	68,6
29	5,7,21,22,25	57,2
30	-	-

Pe baza analizei răspunsurilor primite în urma anchetei prin chestionar se poate afirma că:

- articolele din *Declarația universală a drepturilor omului* care sunt încălcate mai frecvent (peste 50% din cazuri) sunt: Preambulul, 16 și 26.
- articolele din *Declarația universală a drepturilor omului* care sunt respectate aproape întotdeauna (76-100% din cazuri) sunt: 6, 13, 14 și 15.
- articolele din *Declarația universală a drepturilor omului* care sunt respectate în majoritatea situațiilor (51-75% din cazuri) sunt: 1-3, 5, 7-12, 17-25 și 27-29.

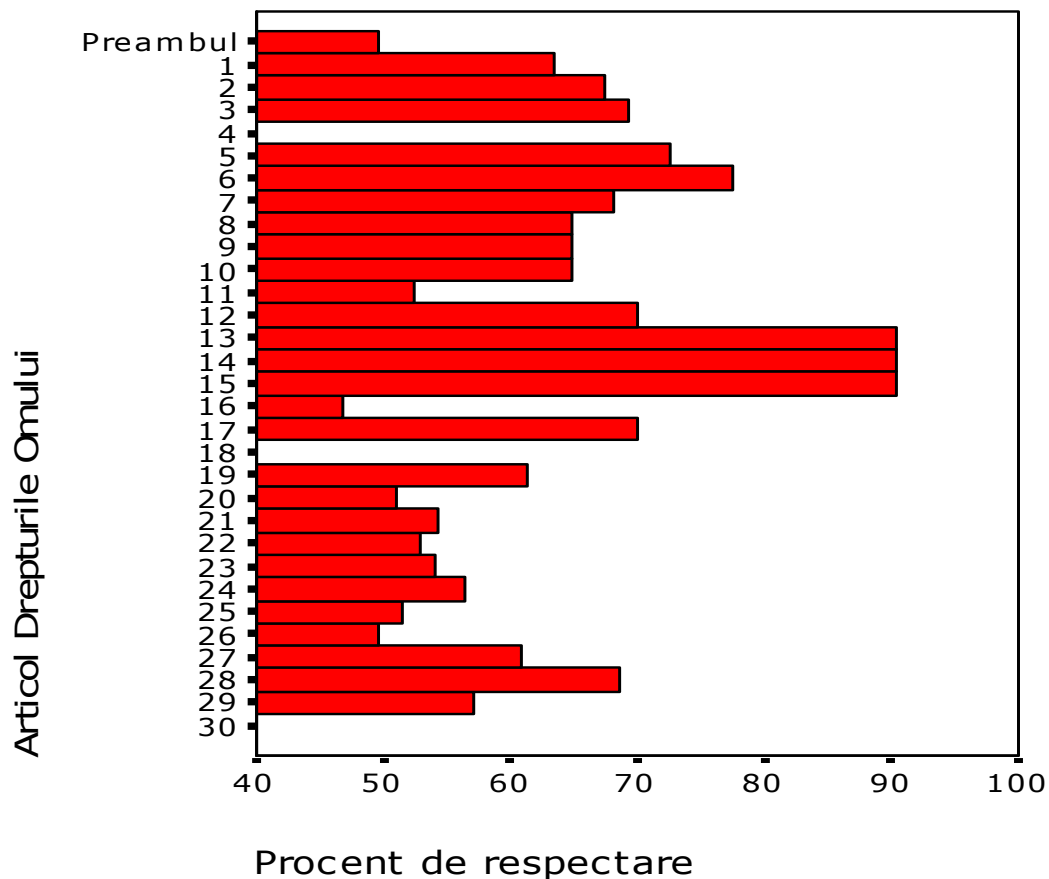
Articolele cel mai frecvent încălcate din Declarația universală a drepturilor omului (peste 50% din cazuri) sunt cele referitoare la:

- importanța angajării sociale față de marea familie umană și dreptul la echitate socială (Preambul),
- importanța familiei și dreptul acesteia de a fi ocrotită de societate (16),
- importanța învățământului și dreptul la o educație care să asigure dezvoltarea deplină a personalității (26).

Din chestionar au lipsit afirmații în legătură cu trei articole: 4, 18 și 30. Aceste articole nu sunt aplicabile în viața școlară. Articolul 4 se referă la sclavie, articolul 4 la religia practică, iar articolul 30 la inviolabilitatea Declarației universale a drepturilor omului.

Graficul de mai jos redă ilustrativ situația fiecărui articol din Declarația universală a drepturilor omului din perspectiva gradului de respectare a acestuia în licee. Articolele care nu au fost surprinse în afirmațiile din chestionar apar în grafic marcate prin spații albe.

Figura 1 – Nivelul de respectare a drepturilor omului în licee

Articolele ¹cel mai frecvent încălcate sunt cele referitoare la importanța angajării sociale față de marea familie umană și dreptul la echitate socială (Preambul), la importanța

¹ În Anexa prezentului raport este redată Declarația universală a drepturilor omului, pentru a facilita identificarea obiectului fiecărui articol în parte.

familiei și dreptul acesteia de a fi ocrotită de societate (16), importanța învățământului și dreptul la o educație care să asigure dezvoltarea deplină a personalității (26).

Articolele respectate aproape întotdeauna din Declarația universală a drepturilor omului (76-100% din cazuri) sunt cele referitoare la:

- *recunoașterea personalității juridice (6),*
- *dreptul la liberă circulație în interiorul și înafara statului (13),*
- *dreptul de a beneficia de azil în altă țară (14),*
- *dreptul de a avea cetățenie (15).*

Nerespectarea articolului 26 – importanța învățământului și dreptul la o educație care să asigure dezvoltarea deplină a personalității – înseamnă că:

- *elevii care încalcă drepturile altor elevi din școală nu sunt ajutați/asistați să-și schimbe comportamentul;*
- *lecțiile sunt mai degrabă centrate pe dezvoltarea academică a elevului și nu pe dezvoltarea sa ca persoană;*
- *elvilor le lipsește un climat în care să simtă că este anjată activ, la nivel de comunitate școlară, învățarea despre problemele globale legate de justiție, ecologie, pace, sărăcie.*

C. ANALIZA DATELOR DIN PUNCT DE VEDERE AL „TEMPERATURII”

Ancheta a urmărit luarea „temperaturii” drepturilor omului în licee. Din analiza notelor acordate de către elevi atmosferei din școala lor (predominant „3 – adeseori”) reiese și valoarea temperaturii drepturilor omului în cele trei licee chestionate. Temperatura medie a respectării drepturilor omului în liceele chestionate este 73.

Figura 2 – „Temperatura” drepturilor omului

73 grade de drepturile omului înseamnă că în liceele chestionate elevii consideră că drepturile lor și ale celorlalte persoane din comunitatea lor școlară sunt respectate în mare măsură.

ANEXĂ - DECLARAȚIA UNIVERSALA A DREPTURILOR OMULUI

(adoptata de Adunarea Generala a Organizației Națiunilor Unite la 10 de septembrie 1948)

Preambul

Considerind ca recunoasterea demnitatii inerente tuturor membrilor familiei umane si a drepturilor lor egale si inalienabile constituie fundamentul libertatii, dreptatii si pacii in lume,

Considerind ca ignorarea si disprețuirea drepturilor omului au dus la acte de barbarie care revolta constiinta omenirii si ca faurirea unei lumi in care fiintele umane se vor bucura de libertatea cuvintului si a convingerilor si vor fi eliberate de teama si mizerie a fost proclamata drept cea mai inalta aspiratie a oamenilor,

Considerind ca este esential ca drepturile omului sa fie ocrotite de autoritatea legii pentru ca omul sa nu fie silit sa recurga, ca solutie extrema, la revolta impotriva tiraniei si asupririi,

Considerind ca este esential a se incuraja dezvoltarea relatiilor prietenesti intre natiuni,

Considerind ca in Carta popoarele Organizatiei Natiunilor Unite au proclamat din nou credinta lor in drepturile fundamentale ale omului, in demnitatea si in valoarea persoanei umane, drepturi egale pentru barbati si femei si ca au hotarit sa favorizeze progresul social si imbunatatirea conditiilor de viata in cadrul unei libertati mai mari,

Considerind ca statele membre s-au angajat sa promoveze in colaborare cu Organizatia Natiunilor Unite respectul universal si efectiv fata de drepturile omului si libertatile fundamentale, precum si respectarea lor universală si efectiva,

Considerind ca o conceptie comuna despre aceste drepturi si libertati este de cea mai mare importanta pentru realizarea deplina a acestui angajament,

ADUNEAAREA GENERALA proclama

prezenta **DECLARATIE UNIVERSALA A DREPTURILOR OMULUI**, ca ideal comun spre care trebuie sa tinda toate popoarele si toate natiunile, pentru ca toate persoanele si toate organele societatii sa se straduiasca, avind aceasta Declaratie permanent in minte, ca prin invatatura si educatie sa dezvolte respectul pentru aceste drepturi si libertati si sa asigure prin masuri progresive, de ordin national si international, recunoasterea si aplicarea lor universală si efectiva, atit in sinul popoarelor statelor membre, cit si al celor din teritoriile aflate sub jurisdicția lor.

Articolul 1

Toate ființele umane se nasc libere si egale in demnitate si in drepturi. Ele inzestrate cu rațiune si constiinta si trebuie sa se comporte unii fata de altele in spiritul fraternitatii.

Articolul 2

Fiecare om se poate prevala de toate drepturile si libertatile proclamate in prezenta Declaratie fara nici un fel de deosebire ca, de pilda, deosebirea de rasa, culoare, sex, limba, religie, opinie politica sau orice alta opinie, de origine nationala sau sociala, avere, nastere sau orice alte imprejurari.

In afara de aceasta, nu se va face nici o deosebire dupa statutul politic, juridic sau international al tarii sau al teritoriului de care tine o persoana, fie ca aceasta tara sau teritoriu sint independente, sub tutela, neautonome sau supuse vreunei alte limitari a suveranitate.

Articolul 3

Orice fiinta umana are dreptul la viata, la libertate si la securitatea persoanei sale.

Articolul 4

Nimeni nu va fi tinut in sclavie, nici in servitute; sclavajul si comertul cu sclavi sint interzise sub toate formele lor.

Articolul 5

Nimeni nu va fi supus torturi, nici la pedepse sau tratamente crude, inumane sau degradante.

Articolul 6

Fiecare om are dreptul sa i se recunoasca pretutindeni personalitatea juridica.

Articolul 7

Toti oamenii sint egali in fata legii si au, fara nici o deosebire, dreptul la o egala protectie a legii. Toti oamenii au dreptul la o protectie egala impotriva oricarei discriminari care ar viola prezenta Declaratie si impotriva oricarei provocari la o asemenea discriminare.

Articolul 8

Orice persoana are dreptul la satisfactia efectiva din partea instantelor juridice nationale competente impotriva actelor care violeaza drepturile fundamentale ce-i sint recunoscute prin constitutie sau lege.

Articolul 9

Nimeni nu trebuie sa fie arestat, detinut sau exilat in mod arbitrar.

Articolul 10

Orice persoana are dreptul in deplina egalitate de a fi audiata in mod echitabil si public de catre un tribunal independent si impartial care va hotari fie asupra drepturilor si obligatiilor sale, fie asupra temeiniciei oricarei acuzari in materie penala indreptata impotriva sa.

Articolul 11

Orice persoana acuzata de comiterea unui act cu caracter penal are dreptul sa fie presupusa nevinovata pina cind vinovatia sa va fi stabilita in mod legal in cursul unui proces public in care i-au fost asigurate toate garantiile necesare apararii sale. Nimeni nu va fi condamnat pentru actiuni sau omisiuni care nui constituiau, in momentul cind au fost comise, un act cu caracter penal conform dreptului international sau national. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsa mai grea decit aceea care era aplicabila in momentul cind a fost savirsit actul cu caracter penal.

Articolul 12

Nimeni nu va fi supus la imixtiuni arbitrare in viata sa personala, in familia sa, in domiciliul lui sau in corespondenta sa, nici la atingeri aduse onoarei si reputatiei sale. Orice persoana are dreptul la protectia legii impotriva unor asemenea imixtiuni sau atingeri.

Articolul 13

Orice persoana are dreptul de a circula in mod liber si de a-si alege resedinta in interiorul granitelor unui stat. Orice persoana are dreptul de a parasi orice tara, inclusiv a sa, si de reveni in tara sa.

Articolul 14

In caz de persecutie, orice persoana are dreptul de a cauta azil si de a beneficia de azil in alte tari.

Acest drept nu poate fi invocat in caz de urmarire ce rezulta in mod real dintr-o crima de

drept comun sau din actiuni contrare scopurilor si principiilor Organizatiei Natiunilor Unite.

Articolul 15

Orice persoana are dreptul la o cetatenie.

Nimeni nu poate fi lipsit in mod arbitrar de cetatenia sa sau de dreptul de a-si schimba cetatenia.

Articolul 16

Cu incepere de la implinirea virstei legale, barbatul si femeia, fara nici o restrictie in ce priveste rasa, nationalitatea sau religia, au dreptul de a se casatori si de a intemeia o familie. Ei au drepturi egale la contractarea casatoriei, in decursul casatoriei si la desfacerea ei.

Casatoria nu poate fi incheiata decit cu consimtamintul liber si deplin al viitorilor sotii. Familia constituie elementul natural si fundamental al societatii si are dreptul la ocrotire din partea societatii si a statului.

Articolul 17

Orice persoana are dreptul la proprietate, atit singura, cit si in asociatie cu altii.

Nimeni nu poate fi lipsit in mod arbitrar de proprietatea sa.

Articolul 18

Orice om are dreptul la libertatea gindirii, de constiinta si religie; acest drept include libertatea de a-si schimba religia sau convingerea, precum si libertatea de a-si manifesta religia sau convingerea, singur sau impreuna cu altii, atit in mod public, cit si privat, prin invatatura, practici religioase, cult si indeplinirea riturilor.

Articolul 19

Orice om are dreptul la libertatea opiniilor si exprimarii; acest drept include libertatea de a avea opinii fara imixtiune din afara, precum si libertatea de a cauta, de a primi si de a raspindi informatii si idei prin orice mijloace si independent de frontierele de stat.

Articolul 20

Orice persoana are dreptul la libertatea de intrunire si de asociere pasnica.

Nimeni nu poate fi silit sa faca parte dintr-o asociatie.

Articolul 21

Orice persoana are dreptul de a lua parte la conducerea treburilor publice ale tarii sale, fie direct, fie prin reprezentanti liber alesi.

Orice persoana are dreptul de acces egal la functiile publice din tara sa.

Vointa poporului trebuie sa constituie baza puterii de stat; aceasta vointa trebuie sa fie exprimata prin alegeri nefalsificate, care sa aiba loc in mod periodic prin sufragiu universal, egal si exprimat prin vot secret sau urmind o procedura echivalenta care sa asigure libertatea votului.

Articolul 22

Orice persoana, in calitatea sa de membru al societatii, are dreptul la securitatea sociala; ea este indreptatita ca prin efortul national si colaborarea internationala, tinindu-se seama de organizarea si resursele fiecarei tari, sa obtina realizarea drepturilor economice, sociale si culturale indispensabile pentru demnitatea sa si libera dezvoltare a personalitatii sale.

Articolul 23

Orice persoana are dreptul la munca, la libera alegere a muncii sale, la conditii echitabile si satisfacatoare de munca, precum si la ocrotirea impotriva somajului.

Toti oamenii, fara nici o discriminare, au dreptul la salariu egal pentru munca egala.

Orice om care munceste are dreptul la o retribuire echitabila si satisfacatoare care sa-i

asigure atit lui, cit si familiei sale, o existenta conforma cu demnitatea umana si completata, la nevoie, prin alte mijloace de protectie sociala.
Orice persoana are dreptul de a intemeia sindicate si de a se afilia la sindicate pentru apararea intereselor sale .

Articolul 24

Orice persoana are dreptul la odihna si recreatie, inclusiv la o limitare rezonabila a zilei de munca si la concedii periodice platite.

Articolul 25

Orice om are dreptul la un nivel de trai care sa-i asigure sanatatea si bunastarea lui si familiei sale, cuprinzind hrana, imbracamintea, locuinta, ingrijirea medicala, precum si serviciile sociale necesare; el are dreptul la asigurare in caz de somaj, boala, invaliditate, vaduvie, batrinete sau in celelalte cazuri de pierdere a mijloacelor de subzistenta, in urma unor imprejurari independente de vointa sa.

Mama si copilul au dreptul la ajutor si ocrotire deosebite. Toti copiii, fie ca sint nascuti in cadrul casatoriei sau in afara acesteia, se bucura aceeasi protectie sociala.

Articolul 26

Orice persoana are dreptul la invatatura. Invatamintul trebuie sa fie gratuit, cel putin in ceea ce priveste invatamintul elementar si general. Invatamintul elementar trebuie sa fie obligatoriu. Invatamintul tehnic si profesional trebuie sa fie la indemina tuturor, iar invatamintul superior trebuie sa fie de asemenea egal, accesibil tuturor, pe baza de merit.

Invatamintul trebuie sa urmareasca dezvoltarea deplina a personalitatii umane si intarirea respectului fata de drepturile omului si libertatile fundamentale. El trebuie sa promoveze intelegerea, toleranta, prietenia intre toate popoarele si toate grupurile rasiale sau religioase, precum si dezvoltarea activitatii Organizatiei Natiunilor Unite pentru mentinerea pacii.

Parintii au dreptul de prioritate in alegerea felului de invatamint pentru copiii lor minori.

Articolul 27

Orice persoana are dreptul de a lua parte in mod liber la viata culturala a colectivitatii, de a se bucura de arte si de a participa la progresul stiintific si la binefacerile lui.

Fiecare om are dreptul la ocrotirea intereselor morale si materiale care decurg din orice lucrare stiintifica, literara sau artistica al carei autor este.

Articolul 28

Orice persoana are dreptul la o orinduire sociala si internationala in care drepturile si libertatile expuse in prezenta Declaratie pot fi pe deplin infaptuite.

Articolul 29

Orice persoana are indatoriri fata de colectivitata, deoarece numai in cadrul acesteia este posibila dezvoltarea libera si deplina a personalitatii sale.

In exercitarea drepturilor si libertatilor sale, fiecare om nu este supus decit numai ingradirilor stabilite prin lege, exclusiv in scopul de a asigura cuvenita recunoastere si respectare a drepturilor si libertatilor altora si ca sa fie satisfacute justele cerinte ale moralei, ordinii publice si bunastarii generale intr-o societate democratica.

Aceste drepturi si libertati nu vor putea fi in nici un caz exercitate contrar scopurilor si principiilor Organizatiei Natiunilor Unite.

Articolul 30

Nici o dispozitie a prezentei Declaratii nu poate fi interpretata ca implicind pentru vreun stat, grupare sau persoana dreptul de a se deda la vreo activitate sau de a savirsi vreun act indreptat spre desfiintarea unor drepturi sau libertati enuntate in prezenta Declaratie.